

Overujeme pre vás fakty: Strážna služba v DPMP

Mesto Prešov reaguje na informácie zverejnené v médiách aj na sociálnych sieťach mestského poslanca, kde opisuje vývoj cien za strážne služby, ktoré si objednáva Dopravný podnik mesta Prešov. Nakoľko zverejnené informácie zrejme vznikali bez dodatočného overovania si faktov, radi by sme vám priniesli úplný prehľad toho, ako sa ceny za tieto služby v našom dopravnom podniku skutočne vyvíjali. Pozrime sa na jednotlivé tvrdenia. Link na článok mestského poslanca <https://blog.sme.sk/martinestocak/politika/presov-obalu-dvojnásobne-zdrazenie-straznej-sluzby-dopravnom-podniku-mesta-presov-koncia-verejne-peniazesociálne-siete>: „Zmeny v cenníkoch za tieto služby sú výrazné, v niektorých prípadoch až dvojnásobné, a vyvolávajú otázky o hospodárnosti nakladania s verejnými financiami.“

fakt č.1 Dopravný podnik mesta Prešov neplatí za strážnu službu dvojnásobne. Nárast ceny za službu od roku 2021 do roku 2024 je vo výške 21,5 %. Pri miere inflácie a ekonomických turbulenciách za posledné 4 roky, ide o ekonomicky pochopiteľný a ničím neobvyklý nárast. Samozrejme, cena bude rásť aj v roku 2025, avšak ani náhodou sa dopravný podnik nedostane v tomto roku na 100% nárastu ceny. Prečo cena stúpa? Každým rokom stúpajú ceny, náklady, rastú mzdy, prehľbuje sa inflácia. Strážne služby v tomto nie sú výnimkou. Ako stúpajú ceny SBS službám? Na Slovensku existuje takzvaná Slovenská komora súkromnej bezpečnosti, ktorá pravidelne pre firmy prevádzkujúce SBS vydáva odporúčanie na minimálnu výšku nákladov na prevádzkovanie strážnej služby. Ide o reakciu na vývoj v národnom hospodárstve, teda podľa vývoja v našej ekonomike sa menia aj odporúčania na cenníky. fakt č.2: zaujímavosťou je, že Dopravný podnik mesta Prešov objednáva túto službu mimoriadne efektívne a hospodárne, pretože všetky zmluvy boli podpísané za sumu nižšiu, ako je odporúčaná minimálna cena nákladov pre prevádzku SBS služieb. Teda - strážna služba išla mierne pod svoju cenu a svoju mieru zisku, aby DPMP ako klientovi vyhovela. fakt č. 3 Pozrime sa ale na skutočné čísla a dáta. V roku 2021 bola celková vyfakturovaná suma za rok vo výške 294 113,64 bez DPHV roku 2024 išlo o sumu vo výške 357 840,06 € bez DPH. Ide o nárast zhruba 21,5%, nie dvojnásobok. Nárast o 21.5 % je pri ekonomickej realite za posledné 4 roky úplne normálnym číslom, na ktorom nie je nič zvláštne. Dokonca ani v roku 2025, ktorý bude predstavovať opäť nárast sumy odzrkadľujúci stav a vývoj našej slovenskej ekonomiky, sa nedostaneme na zdraženie o dvojnásobok oproti roku 2021. Ide o chybný výpočet. Poslanec mesta taktiež kritizoval aj viaceré špecifické položky, predovšetkým ale položku s názvom „ozbrojený doprovod“ a nárast jej ceny o 119%. Je však potrebné dodať, že táto položka doposiaľ tvorila iba 7 %, slovom 7 promile (teda iba 0,7%) z doteraz celkovej fakturovanej sumy za rok. Jej hoci aj skokový medziročný nárast má len minimálny dopad na výslednú sumu za celú službu, ktorú SBS zabezpečuje. fakt č.3 Ďalší fakt opomenutý v príspevku na sociálnej sieti je zvyšovanie cien vzhľadom na vývoj v národnom hospodárstve. Pretože každým rokom nerastú iba výdavky mesta, ale aj náklady dodávateľom, rastú ceny, rastú mzdy, dražie všetko a všetkým. Strážne služby nie sú výnimkou. Slovenská komora súkromnej bezpečnosti preto na pravidelnej báze vydáva odporúčanie minimálnej výšky nákladov, aké by firmy ponúkajúce strážne služby mali pri tvorbe svojich cenníkov zohľadniť. Prepočítava ju na základe ekonomických ukazovateľov pri vývoji v národnom hospodárstve. Strážne služby si na základe toho upravujú svoje cenníky. A teda aj klienti musia tieto nové ceny buď akceptovať, alebo sa rozhodnúť, že nebudú služby SBS využívať. DPMP si samozrejme nemohol dovoliť svoje objekty nestrážiť a prestať strážne služby využívať, ide o areál s majetkom v obrovskej hodnote, a preto sa robili dodatky k zmluve. Vždy sa však suma nachádzala pod hladinou odporúčanej ceny zo strany Slovenskej komory súkromnej bezpečnosti, teda išlo o mimoriadne efektívny a hospodárny nákup zo strany DPMP. sociálne siete: „Je zjavné, že náklady na strážne služby pre DPMP sa zvýšili o desiatky percent, čo znamená, že mesto Prešov a jeho obyvatelia budú platiť podstatne viac. Ak sa ročne na tieto služby využíva XY hodín, konečná suma môže dosahovať stovky tisíc eur. Odhad je okolo 400 000 EUR.“ fakty: Obyvatelia nebudú platiť podstatne viac. Náklady na strážne služby pre DPMP sa zvyšovali na základe rastúcich minimálnych nákladov na prevádzku strážnej služby, ktoré v odporúčaní vydáva Slovenská komora súkromnej bezpečnosti a ktoré sa odvíjajú od zmien v národnom hospodárstve. Ceny teda síce medzičasom stúpali, cena pre DPMP sa však vždy nachádzala pod hranicou odporúčania od komory. Logika, na ktorú sa v príspevku odvoláva autor navyše neustále opomína zvyšovanie miezd ako relevantný ekonomický faktor. Podľa logiky autora príspevku by tak malo byť za neekonomické a neefektívne považované aj zvyšovanie miezd pracovníkov na Slovensku, pretože aj tie tlačia ceny služieb smerom nahor. Je to asi tak absurdné, ako si predstaviť stretnutie pána poslanca, ktorý túto tézu vyslovil, so všetkými zamestnancami SBS, ale v podstate aj s ľuďmi z akéhokoľvek odvetvia, na ktorom by im oznámil, že zvyšovanie ich miezd je pre samosprávu nemorálne a neekonomické a preto by sa im nikdy mzdy dvíhať nemali. sociálne siete: „Dopravný podnik ako verejný obstarávateľ síce musí dodržiavať zákony

o verejnom obstarávaní, no existuje možnosť priameho výberu dodávateľa bez súťaže, ak celková hodnota zákazky nepresiahne 443 000 €. To je presne hranica, ktorú DPMP v iných prípadoch „náhodou“ neprekračuje.“fakty: Formulácia je nesprávna. Drvivú väčšinu nákladov na služby SBS tvoria mzdové náklady. Ceny za výkony SBS služieb sú preto pomerne vysoké a závisia od počtu ľudí. Práve preto pri strážnych službách existuje zo zákona výnimka a hranica je tu stanovená na 1 milión €, nie 443 000€, ako prezentuje autor. Cena, ktorú DPMP ročne strážna služba fakturuje sa ani nepribližuje tejto sume. sociálne siete: „Podobne to bolo aj v prípade prenájmu autobusov za 439 200 € či poradenských služieb za 427 200 € s firmou z Bratislavy. V prípade strážnej služby je pravdepodobné, že sa využil rovnaký model – vybrala sa firma bez riadneho výberového konania, čím sa obišli transparentné procesy a verejná súťaž.“fakt č.1 Tvrdenie nie je pravdivé. V súlade so zákonom bol vykonaný prieskum trhu. Ide o spôsob určený zákonom o verejnom obstarávaní. Nič netransparentné na tom nie je. Celý proces navyše môže kontrolovať dozorná rada, ktorej členmi sú najmä poslanci mesta.fakt č.2 V týchto dvoch prípadoch ide o rámcové zmluvy. Uverejnené sumy nie sú ceny, ktoré mesto zaplatilo. Sumy predstavujú horný limit do danej sumy, ktorú nemôže daná služba presiahnuť. sociálne siete: „Zaujímavé je tiež, že podľa dostupných informácií predošlá firma, ktorá roky vykonávala strážne služby pre DPMP, mala záujem pokračovať a opakovane posielala listy s ponukami. Napriek tomu nebola ani len oslovená a nové služby sa prideliť „po svojom“. Aké bolo skutočné kritérium výberu firmy? Kto z tohto profituje?“fakty: Predmetná strážna služba je podnikateľský subjekt, ktorý už z definície v zákone podniká za účelom zisku. Otázka v znení „Kto z tohto profituje“ vyznieva nelogicky, pretože je jasné, že ziskovým subjektom je tu strážna služba. Nie je na tom však nič zlé. Toto je zmyslom ich podnikania. Pre mesto je nákup služby výdavkom, za ktorý dostávame protihodnotu v podobe ponúkanej služby. Zaujímavým faktom je opäť to, že predmetná SBS sa rozhodla mierne znížiť svoju cenu oproti odporúčanej cene zo strany komory, teda ich profit je o čosi nižší ako im odporúča ich vlastná komora, je to však ich podnikateľské rozhodnutie, ktoré je v konkurenčnom podnikateľskom prostredí úplne bežným javom. sociálne siete: „To všetko sa deje v čase, keď od 1. januára 2025 došlo k enormnému zvýšeniu cestovného v MHD Prešov. Obyvatelia mesta tak už platia viac za cestovanie, zatiaľ čo Dopravný podnik uzatvára predražené zmluvy, ktoré zaťažujú mestský rozpočet.“fakty: Nedošlo k enormnému zvýšeniu cestovného v MHD. Výraznejšie stúpali jednorazové cestovné lístky. Teda tie, ktoré vo väčšej miere využívajú turisti, návštevníci z iných miest, alebo ľudia cestujúci sporadicky. Ostali zachované benefity pre Prešovčanov a pre ekonomicky najzraniteľnejšie skupiny obyvateľov Prešova – bezplatné cestovanie pre rodiny s deťmi, mládež a seniorov. V rámci cestovného sme pre rezidentov zachovali výhodnú cenu predplatného cestovného lístka – ročný rezidenčný predplatný lístok, rovnako aj trojmesačný rezidenčný lístok.Poslanec zároveň zabudol dodať, že enormne DPMP narástli aj náklady. Len dopad zavedenia transakčnej dane a zvýšenie DPH nafúklo dopravnému podniku náklady o pol milióna eur. V národnom hospodárstve rastú aj mzdy, na ktoré bude DPMP potrebovať ďalších zhruba milión eur navyše.Veta: „zatiaľ čo Dopravný podnik uzatvára predražené zmluvy, ktoré zaťažujú mestský rozpočet.“ je preto nepravdivá, pretože, ako už bolo vysvetlené, strážnu službu si DPMP objednáva za výhodnejšiu cenu, ako je oficiálna cena Slovenskej komory súkromnej bezpečnosti. sociálne siete: „Mesto argumentuje, že zdražovanie je nevyhnutné kvôli rastúcim nákladom. No zároveň vidíme, že tieto náklady sú často umelo navyšované cez netransparentné zákazky, pri ktorých môžu byť v hre osobné alebo politické záujmy.“fakty: V analýze pána poslanca absentuje dôkaz „umelo navýšených“ nákladov. Všetky zákazky sú v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, preto je aj toto konštatovanie nepravdivé. Náklady sa prirodzene časom zvyšujú a ani v prípade strážnej služby sa za dané roky nezvyšovali viac, ako o vývoj v národnom hospodárstve. Veta o osobných hrách a politických záujmoch naznačuje obvinenia, tie sú však bez akejkoľvek opory v argumentoch a faktoch a mesto sa od týchto tvrdení dištancuje. sociálne siete: „Ďalším príkladom je riaditeľka alebo sekretárka Sičová, taktiež z Košíc. Ak dochádza denne do Prešova, určite to nie je zadarmo. Všetko nasvedčuje tomu, že v DPMP sa systematicky presadzujú ľudia z Košíc, pričom miestni odborníci sú ignorovaní alebo vyhadzovaní. Vytvára sa tu organizovaná skupina s väzbami na jedno mesto?“fakty: Ľudia sú na pozície vyberaní na základe schopností, dosiahnutého vzdelania, skúseností z predošlých pozícií a pod. Trvalý pobyt mimo mesta, v ktorom je práca vykonávaná, nemôže človeka automaticky diskvalifikovať, ak nedochádza k negatívnym dopadom na výkon tohto povolania. Šlo by o diskrimináciu. Dovoľme si tu rovnako poznamenať, že v iných mestách na Slovensku, zväčša práve v Košiciach, ale aj v Bratislave, pracuje množstvo Prešovčanov. Ak by mal platiť diskriminačný meter, aký popisuje poslanec, títo ľudia by nedostali ani len šancu sa zamestnať v inom meste. Od takéhoto prístupu k výberovým konaniam a pohovorom sa mesto i dopravný podnik dištancujú.Mesto Prešov a Dopravný podnik mesta Prešov apelujú na overovanie si faktov a dôsledné oslovovanie druhej strany o poskytnutie vyjadrenia, stanoviska, či vysvetlenia k danej problematike.